

Gondolatok kedvencünkről

Azaz mennyire és mire használható a mi kedvenc ingyenes operációs rendszerünk?

Nap mint nap beszélék emberekkel, akik azt kérdik: mire jó ez az ingyenes rendszer? Tavaly erre a kérdésre azt választottam, hogy rendkívül jó hálózati kiszolgálónak. Igen, a Linux már bizonyított a kiszolgálók piacán. Először a fájlkiszolgálás területén. A Samba több vizsgálaton is kenterbe verte vetélytársait. A másik fő terület, ahol egyértelműen kitűnt, a webkiszolgálás. Ma már nyugodtan mondhatjuk, hogy aki linuxos felületen kezd el webszolgáltatásokat fejleszteni (legyen az egyszerű HTML oldalak kiszolgálása, hálózati programok készítése, vagy akár adatbázis-rendszerek hálóra ültetése – lásd a 71–75. oldalon), nem a rendszerösszeomlásokkal és nem a megoldhatatlan feladatokkal fog bajlódni.

Ha valakit nem köteleznek más, egyedi levelezőrendszerek (mint például az Exchange) használatára, gondolom, már rég felfedezte a Linuxot. Ugyanígy vannak ezzel a hálózati szakemberek, akik egyre gyakrabban állítanak fel vállalati hálózatoknál Linuxokat útválasztónak, behíváskezelőnek vagy tűzfalnak. A Linux egyre több helyen bukkan fel, de figyelniük kell a biztonságra is. Az érdeklődőknek ajánlom az 50–53. és a 66–67. oldalon lévő cikkeket.

Kedvencünk már a nagygépek mellett is felütötte a fejét. Ma már akár kiszolgálótelepeket is készíthetünk segítségével, ha nem is tökéleteseket. Ezzel a témával kapcsolatban is találhatunk két érdekes cikket, egy elméleti síkon mozgót, a 61–63. oldalon, valamint egy terheléelosztásra alkalmas fájlrendszerrel (a PVFS-ről) szólót, az 56–60. oldalon.

Rendben, a Linux megmutatta, hogy a kiszolgálók piacán megállja a helyét. De a Linux nem csupán ennyi. Rendkívüli testreszabhatóságának köszönhetően felfedezték a beágyazott rendszerek fejlesztői (legutóbbi konferenciájukról olvashatunk a 12–14. oldalon), és olyan peremterületekre is betört, mint a rádió (lásd az előző számot), az

autóvezérlés, vagy a valósídejű rendszerek. Elég szép teljesítmény ettől a pár évvel ezelőtti csak „tanulmányi segédeszköz”-ként emlegetett rendszertől.

De nézzünk körül egy kicsit az irodákban és a lakásokban. Ezen a területen – valljuk be őszintén – nagyon sok fejlődőnivalója volt a Linuxnak. Sokan elemezgették, hogy miért is nem tört be a Linux erre a piacra. Az elemzések szerint az okok a következők:

- az informatikában dolgozók nem ismerik a rendszert, és mint minden újtól, ettől is félnek;
- nem biztosítja az ismert felületet, a kényelmi szolgáltatásokat;
- nem támogatja eléggé az új alkatrészeket és megoldásokat;
- nincs megfelelő programkínálat (nem is beszélve a játékok hiányáról);
- bonyolult telepíteni, frissíteni és végül
- nincs megfelelő terméktámogatása.

Az év elején még körülbelül két évre becsültem azt az időt, amire a Linuxnak szüksége van a felzárkózáshoz. Véleményem szerint az elmúlt egy év alatt a munka oroszlánrésze elkészült. Nézzük végig a témaköröket.

Nem ismerik a rendszert

Szerencsére felismerte az oktatás (és a minisztérium is) a Linux fontosságát, és rengeteg helyen tanulják és oktatják. Habár még messze vagyunk attól, hogy a Linux általánosan ismert rendszer legyen, mégis, egyre több oktatóközpont veszi fel kínálatába tantárgyként és egyre több cég fogadja örömmel az önéletrajzokban.

Új alkatrészek támogatása

Ez a vád sem a linuxosok miatt alakult ki. Az igazat megvallva, amíg nem hitték el a nagy cégek, hogy a Linux mögött komoly vásárlóerő van, egyszerűen nem foglalkoztak vele.

Szerencsére ma már nyilvánvalóvá vált, hogy a Linux nem csak afféle hóbort. A komoly alkatrészgyártók ma már a legtöbb esetben segítik a linuxos programozókat. Ha meg az USB-s alrendszere gondolok, akkor csak a 2.4-es rendszermagban bízok.

A grafikus gyorsítás témakörében is megtették az első lépéseket, a 4-es X felülettel végre megtörtént a nagy áttérés, egyre-másra jelennek meg a meghajtók is.

A piacon lévő kártyákról egy összefoglaló cikket olvashatunk a 76–78. oldalon.

Nehezen használható felület

Mindig is voltak a régivágású unixosok, akik szerint a Linuxban található rengeteg grafikus felület mindent tud, amit kell. Valljuk be, ez azért nem takarta a valóságot.

Egy Windowshoz szokott felhasználó kitéphette a haját egy Ice vagy egy Next láttán. Nem mondom, hogy nem lehet megszokni őket, de az a felhasználó, aki hozzászokott a kényelmes felületekhez, nem akar „visszalépni”. Szerencsére két versenyző nagyon komolyra vette a figurát, a Gnome és a KDE is erősen fejlődésnek indult. Örülök, hogy mindkettőhöz tartozik magyar honlap is.

Programkinálat

Ez a terület csudamód fejlődésnek indult. Nem elég, hogy sok-sok szövegszerkesztő jelent meg (például AbiWord, KWord, hogy visszatérjek a két grafikus felülethez) a többi irodai programmal karöltve, de a Gimp mellett feltűntek más grafikus és animációkészítő programok, több zeneszerkesztésre és stúdiómunkára alkalmas program is elérhető és végre megjelentek a játékok Linux alá! Aki nem hiszi, olvasson bele januári számunkba!

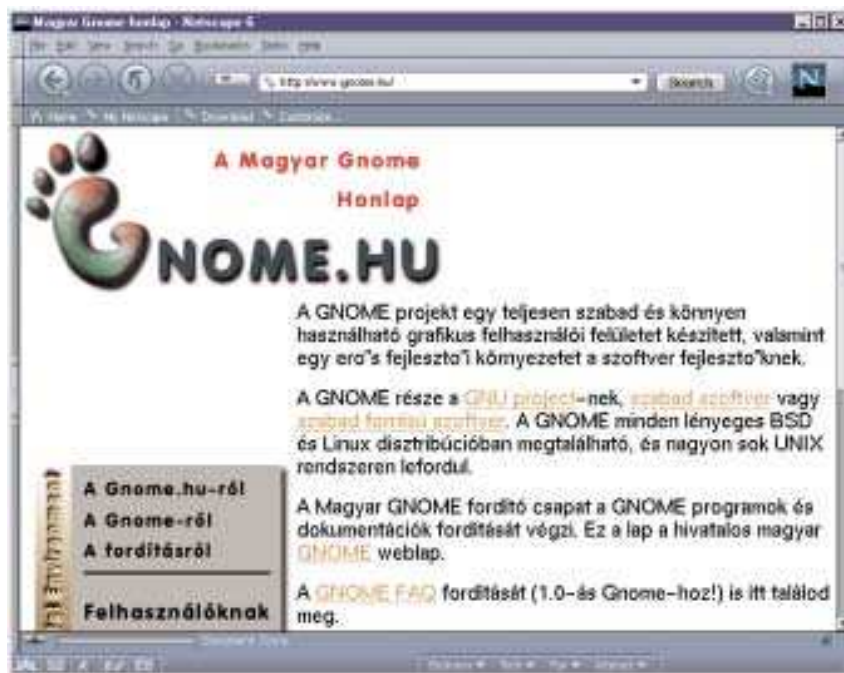
Bonyolult telepíteni

Mindkét fő csomagkezelő rendszerhez – Red Hat-vonal RPM-je és a Debian apt-je – tartoznak már könnyen használható és átlátható telepítőeszközök (a Debian csomagkezelőjéről írtunk a 39–41. oldalon). Mindkét csomagkezelővel könnyen és hatékonyan tudjuk telepíteni és karbantartani az operációs rendszert.

Támogatás

Valóban, a Linux legnagyobb erőssége – vagyis hogy nem egy cég tulajdona – ebben az esetben gyengeségnek tűnik. Szerencsére azonban a linuxosok legtöbbször szívesen ad tanácsot, segítséget, vannak levelezési listák és egyéb fórumok is. Nem mondom, hogy ez a megoldás is olyan kényelmes, mintha egy külső céget hívhatunk ki bármilyen hiba elhárítására, viszont általában annyiival olcsóbb, amennyibe az említett külső cég kerülne. Egy kis utánajárással vagy keresgéeléssel mindenki megtalálhatja kérdésére a választ.

Még egy témát kell boncolgatnunk. A nyelvet. Véleményem szerint, amíg nem jelenik meg egy jó nyelvhelyesség-ellenőrző rendszer Linux alá, addig bizony a vállalatvezetők inkább kiadnak egy vödör pénzt, mert így reménykedhetnek, hogy a fizetős program az egyébként kellemes látványt nyújtó titkárnyó csapnivaló helyesírását egy kicsit javítja. Vannak kezdeményezések, több csapat is elkezdte az „igazi” fejlesztését, de sajnos komoly eredmény még nem mutatkozik. Ha valaki tud ilyenről, kérem, azonnal szóljon! Addig is, amíg elkészül a várva várt ellenőrző, jobb, ha mi magunk kezdjük el a szavakat és a fogalmakat tisztázni. Előző számunkban írtam, hogy milyen fontosnak tartom a szakma jövője szempontjából egy tiszta magyar nyelvhasználat kialakítását, és örömmel vettem a támogató visszajelzéseket. Bár volt másféle tapasztalatom is... Egy Linux-változat egyik hazai terjesztője például, amikor beszélgettünk, kérte, hogy küldjem el neki az általunk használt fordítási listát. „Sok kérdéses szó van még a szakma nyelvében. Disztribúció, iteráció, konfiguráció, bootlemez, netkártya, funkció, ...” mondtam én, erre ő: „Igen, igen, ezeket használjuk mi is.” „Nálunk ez mind

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

tiltott szó”. Azóta sem került szóba ez a kérdés köztünk. Kíváncsi vagyok ezek után, hogy milyen lesz az a magyar nyelvű változathoz készülő kézikönyv, amit ők fordítanak. Ebben az esetben már nem metség, hogy „Itt mindenki a szabadidejét feláldozva dolgozik, örüljünk, ha dolgoznak”, ugyanis ezért komoly pénzeket fognak kiadni az emberek. És ha valami pénzbe került, a pénzünkért minőséget várunk. De mi is tehetünk a nyelvért, kérek mindenkit, akinek van egy kis ideje, lapozzon el az 63. oldalon lévő Szókinctárhoz, és ha van jó ötlete, vagy véleménye valamelyik kifejezéssel kapcsolatban, küldje azt be nekünk. Előre is köszönöm.

Merre tovább?

A Linux fejlődik, ugyanezek a lépcsőfokokon a legtöbb honosított rendszer is végigbuktácsolt, és a Linux javára legyen mondva, legtöbbjüknek sokkal hosszabb ideig tartott. Ha a Linux ilyen gyorsasággal fejlődik, akkor egy év múlva nem az a kérdés, hogy bejut-e a Linux az irodákba, hanem az, hogy melyik változat lesz a legszeleesebb körben használt.

És nem csodálkoznék azon sem, ha hamarosan az amerikai választási hadjáratokhoz hasonló hangnemben jeleznének meg a hírdetések: „Ha az Iksz változatot választja, a gyermeke jövőjét alapozza meg...” Az emberiség imádja a háborúkat, ez alól nem kivétel a Linux-társadalom sem. A legutóbbi Linux Mikuláson például megrendezték a Disztribúciós (na tessék, megint leírtam...) háborút is, ami lényegében hangerőre ment. Nyilván nem ez a megoldás, hiszen nem véletlenül létezik ilyen sokféle változat, mindegyiknek megvan a maga erőssége, és megvan a maga gyengéje is. Itt az ideje, hogy összehangoljuk a munkát, és létrehozunk egy olyan alapot, amit mindegyik hazai Linux-változat elfogad!

Szy György a Linuxvilág főszerkesztője. A lappal kapcsolatos kérdéseket, kéréseket, ötleteket szeretettel várja az alábbi levélcímen:
Szy.Gyorgy@linuxvilag.hu